

Tárgytematika / Course Description

A szociálpedagógia időszerű kérdései

ANSZPA1551

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Puli Edit

Félév / Semester: 2019/20/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Oktatási célok:

A Szociális munka BA és a Szociálpedagógia BA szak integráló stúdiuma, amely áttekintést nyújt elsősorban korunk kihívásairól: globalizáció, individualizáció, munkaerőpiac átalakulása, gazdasági-társadalmi válságok, idősödő társadalmak stb.; a változó szociális szükségletekről és a szociálpolitika - szociális munka - szociálpedagógia válaszairól. Tájékoztatót ad a hazánkban folyó szociálpolitika, szociális munka és szociálpedagógia fejlődésének trendjeiről, a polgári demokráciákban kialakult szociális munkában, szociálpedagógiaában használható szellemiségek és modellek előnyeiről, lehetőségeiről és a gyakorlati tapasztalatok integrációjáról, a hazai és külföldi modernizációs kísérletekről (minőségbiztosítás, szakmai szabályok, etika). A stúdium szándéka a leendő szociális szakemberek szakértelmének fejlesztése, hozzájárulás a szociális probléma, a mögötte húzódó szükségletek és az arra adható társadalmi és intézményes válaszok, továbbá a szociális szakma tágabb dimenzióinak, szakmaköziségének megértéséhez, összességében elméleti keret nyújtása a gyakorlatorientált szakmáról és felkészítés-felkészülés a záróvizsgára. A fenti tartalmak feldolgozásával az összefüggésekben, rendszerben való gondolkodásra, a szociálpolitika és a szociális munka, szociálpedagógia változásainak és fejlődésének követésére, értelmezésére, kritikai analízisére, reflexiójára, a szakanyagok felhasználására való felkészítés, továbbá a szakmai identitás és az Etikai Kódex szerinti magatartás alakítása.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tananyag feldolgozási programja

Témakör Szociálpolitika időszerű kérdései	Források

<p>1.hét</p> <ul style="list-style-type: none"> • a félév tematikája, tartalmai és követelményei: ajánlatok és megrendelések; • az eddig tanultak frissítése (alapok, rendszer, társadalom- és szocpol.); <p>2.hét</p> <ul style="list-style-type: none"> • ZV témakörök szociálpolitikai vonatkozásai - előzetes megbeszélés, a félév második felében konkrét kérdésekkel felkészítés; • szakdolgozatok és szociálpolitika. 	<ul style="list-style-type: none"> • konstruktív megrendelések, • követelmények, • tanultak mozgósítása; <ul style="list-style-type: none"> • ZV témakörök tanulmányozása, konkrét kérdések gyűjtése; • saját szakdolgozati előrehaladás és a szociálpolitika kapcsolódó ismereteinek szintetizálása, kérdések.
<p>3. hét</p> <p>Szociálpolitika az EU-ban és a kelet-közép európai országokban – referátum lehetősége:</p> <p>1) .....</p> <p>2) .....</p> <p>4.hét</p> <p>Szociális jogok, alaptörvénykezés Magyarországon – referátum lehetősége:</p> <p>1) .....</p> <p>2) .....</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Simonyi Ágnes (2015): Szociálpolitikai változatok a kelet-közép európai országokban Esély 2. 3-41.o. • Thomas Faist (2015): A transznacionális szociális kérdés, avagy a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése Európában Esély 3. 3-27.o. <ul style="list-style-type: none"> • Juhász Gábor (2015): Államcélok, paradigmaváltás és aktuálpolitikai alkotmányozás. A szociális jogok védelme az Alaptörvényben Esély 1. 3-31.o. • Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) • Szöllősi Gábor (2017): A szociális jogok európai pillére - az európai szociálpolitika új állomása Párbeszéd folyóirat Vol. 4. (2017) No. 4

5.hét

Szociálpolitikai tervezés, avagy visszatérés a Nemzeti Szociálpolitikai Konceptióhoz? Állásfoglalások, vélemények, tartalomelemzések és időszerű szociálpolitikai kérdések – referátum lehetősége:

- 1) .....
- 2) .....

6. hét

A Szociális törvény változásai, jelenlegi szabályozása, tartalma – szociálpolitika és szociális munka, szociálpedagógia értékeinek, alapelveinek helyzete a törvényben és a gyakorlatban – referátum lehetősége:

- 1) .....
- 2) .....

- Nemzeti Szociálpolitikai Konceptió 2011-2020, www.szozsak.hu, www.3sz.hu, www.academia.edu stb.
- Szociálpolitikai Szemle (2015): Nemzeti Szociálpolitikai Konceptió különszám (első szám), 7-10.o., 79-99.o., 122-129.o., segélyezés, Kapocs 2015

- A többszörösen módosított 1993. évi III. törvény hatályos változata, www.magyarorszag.hu.
- A szakmai gyakorlatok tapasztalatai, esettanulmányok, esetrészletek.

7. hét

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások rendszerének átalakítása a törvényben és a helyi rendeletekben: járási és települési önkormányzati feladatok – referátum lehetősége:

- 1) .....
- 2) .....

8.hét

Esélyegyenlőségi programok helyi és járási szinteken: az esélyegyenlőtlenség kardinális célcsoportjai, tényezői, csökkentésének alternatívái a helyi (települési, járási) szociálpolitikában – referátum lehetősége:

- 1) .....
- 2) .....

- A többszörösen módosított 1993. évi III. törvény hatályos változata, www.magyarorszag.hu
- Több aktuális helyi szociális rendelet
- Mózer Péter-Tausz Katalin-Varga Attila (2015): A segélyezési rendszer változásai Esély 3. 43-66.o.

- Győr Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2018, www.gyor.hu
- ÁROP-1.A.3-2014 - Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban, Mosonmagyaróvár Járás Esélyegyenlőségi Programjának helyzetelemzési fázisa, és a területi együttműködés tervei
- Patyán László (2014): Időskorúak közszolgáltatásokhoz való hozzáférése és szolgáltatáshasználatának jellemzői az Észak-alföldi régióban Esély 2. 62-78.o.

9.hét

A szociális szolgáltatási rendszer változásai, szociális alapszolgáltatások – házi segítségnyújtás, családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás – Puli Edit

10.hét-11.hét

Szegénység és szociálpolitika: statisztika, tendenciák, célcsoportok, ellátások és szolgáltatások – referátum lehetősége:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....
- 6) .....

- Jeneiné dr. Rubovszky Csilla (2014): Házi segítségnyújtás - talán egy kicsit másképp Esély 2. 4-30.o.
- Fekete Adrienn (2017): Az egyénközpontú megközelítés története, módszertana, és alkalmazhatósága Magyarországon. Párbeszéd folyóirat Vol. 4. (2017.) No. 4.
- Tóth Anikó Panna (2017): Infokommunikációs technológiák használata a szociális munka gyakorlatában. Párbeszéd folyóirat Vol. 4. (2017.) No. 3.
- Rácz Andrea (2018): Gyermekvédelmi kerekasztal beszélgetés a „Kinek az érdeke?” – 20 éves a gyermekvédelmi törvény c. konferencián. Párbeszéd folyóirat Vol. 5. (2018.) No. 1.
- Bányai Emőke Adrienn (2018): Recenzió a Tizenkilencre lapot? Szociálpedagógia a XXI. században című kötetéről Párbeszéd folyóirat Vol. 5. (2018.) No. 1

- Virág Tünde (2014): Közfoglalkoztatás és idősgondozás - szegénységre adott válaszok egy alföldi kisvárosban és tanyavilágában Esély 1. 45-63.o.
- TÁRKI Monitor Jelentések 2014 (2015. március) www.tarki.hu
- „Védelem, aktivitás, képessé tevés” Konferenciasorozat a szegénységgel szembeni küzdelemről www.youtube.com
- Robert Walker (2016): A szegénység szégyene. Esély 3. 3-44.o.

12.hét

Idősödés Magyarországon: nyugdíjak, biztonság, hozzátartozók, tartós idősgondozás: demencia, innovációk – referátum lehetősége:

- 1) .....
- 2) .....

- Krémer Balázs (2015): Mi is a kétségbeejtő abban, hogy tovább élünk? avagy Az idősödési válság és a halál egyenlőtlenségei Napvilág Kiadó, Budapest
- Mózer Péter (2014): Pénzbeli ellátások és szociális közszolgáltatások szerepe az időskori biztonság megteremtésében Esély 2. 94-112.o.
- Szabó Lajos (2014): A professzionális és informális segítők szerepe az idősök otthoni ellátásában Esély 2. 79-93.o.
- Kányai Róbert - Kissné Teklovics Gabriella - Raffai Andrea - Ráczné Németh Teodóra - Szabóné Vörös Ágnes (2014): Idősvonal - kommunikáció, tudatos tervezés, életút Esély 2. 44-61.o.
- Széman Zsuzsa (2015): A tartós idősgondozás alternatívái: technika, környezet Esély 1. 65-84.o.
- Szabó Lajos (2017): A gerontológiai ismeretek szerepe a szociális munkások képzésében. Párbeszéd folyóirat Vol. 4. (2017) No. 4

13.hét

A szociális munka és a szociálpolitika időszerű kérdései a szakdolgozatokban – szakdolgozat bemutatása:

1) .....

A szociális munka etikai kódexe 2016 – referátum lehetősége:

1) .....

2) .....

Együttműködés a szociális ellátórendszerben – referátum lehetősége:

1) .....

14.hét

ZV témakörök feldolgozása konkrét kérdések alapján

- beadásra kerülő szakdolgozatok

- A szociális munka etikai kódexe 2016. Esély 2016/3.
- Deákné Orosz Zsuzsa – Kozma Judit – Pál Tibor – Rácz Andrea – Vincze Erika (2018): *Etikai kódex jelentősége a szociális professzióban. Párbeszéd folyóirat Vol. 5. (2018.) No. 1.*
- Budai István – Puli Edit (2015): *Együttműködés a szociális szolgáltatásokban. Nemzetközi kitekintés Esély 1. 32-64.o.*

- Záróvizsga témakörök 2017
- Bugarszki Zsolt (2014): *A magyarországi szociális munka válsága - Vitaindító gondolatok Esély 64-99.o.*
- Györi Péter (2014): *Néhány szubjektív gondolat a szociális szakmáról 64-99.o.*
- Krémer Balázs (2014): *Az alapvetések érthetőségéről - és tarthatatlanságáról 64-99.o.*
- Szoboszlai Katalin (2014): *A szociális munka a változások tükrében: kik vagyunk, hol tartunk és mit kellene tennünk? 64-99.o.*
- Németh László (2014): *Hova jutott a szociális szakma a rendszerváltástól napjainkig? 64-99.o.*

Az Esély folyóirat tanulmányainak elérhetősége: www.szochalo.esely; www.3sz.hu; www.klubhalo.hu; <http://www.szochalo.hu> –ról Folyóiratok/Esély, vagy http://www.matarka.hu/cikk_list.php?fusz=35410 linken.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Követelmények

- 1) A tanórákon való alkotó, gondolkodó, kritikus közreműködés (0-20 pont), **három hiányzás esetén az aláírás megtagadható. A pótlása egyedi eljárást igényel.**
- 2) Évfolyam előtti (egyéni/páros) témafelvezetés, referátum, prezentáció egyeztetett témában és időpontban (0-30 pont). **Prezentáció pótlása csak a szorgalmi időszakban, a tematikában megjelölt időponthoz képest maximum az azt követő órán lehetséges. Hiányában az aláírás megtagadható.**
- 3) Csoportos vizsga, ahol egy véletlenszerűen választott záróvizsga-témakört egy három-fős team közösen, meghatározott szempontok szerint dolgoz fel és prezentál. A team-ek meghallgatják, kiegészítik, megvitatják egymás tudásait. **Vizsga javítására, ismétlésére a TVSZ alapján, annak szabályai szerint van lehetőség. (0-50 pont)**

Szempontok:

- a témakör legfontosabb elméleti keretei (kutatások, nemzeti és szakmai stratégiák, jogforrások, különböző szakirodalmi nézőpontok, társadalmi viták, érvek és ellenérvek, stb.),
- a fenti elméleti ismeretekhez kapcsolódó saját gyakorlati tapasztalatok, esetek eszköz-módszer fókuszú kreatív elemzése,
- integráció és összefüggések, gyakorlattól az elméletig és fordítva,
- kérdések, dilemmák, kutatandó kérdések stb. (0-50 pont)

Az osztályzatok megállapítása

Elégséges (2): 61-70 pont

Közepes (3): 71-80 pont

Jó (4): 81-90 pont

Jeles (5): 91-100 pont

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL